N°. 22. 1845.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Donderdag 20 Februarij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 17den Februarij.

Men zal zich het jongste mandement van den Aartsbisschop van Lyon, den heer *de Bonald*, herinneren, waarbij deze een tweetal werken, waaronder het jongste werk van den heer *Dupin aîné*, over de vrijheden der gallicaansche kerk, veroordeelt; deze zaak heeft de aandacht vrij wat getrokken, en thans leest men in het half officieel dagblad *le Messager*, dat de minister grootzegelbewaarder, voorzegd mandement, ter zaak van misbruik, aan het onderzoek van den staatsraad heeft opgedragen.

— In afwachting van de gewigtige discussie over de geheime fondsen, houdt de kamer zich bezig met het onderzoek van ontwerpen van algemeen nut; zoo heeft zij gisteren in hare bureaux onderzocht een wetsontwerp betreffende de perceptie van de belasting op de binnenlandsche suiker.

In de kamer was aan de orde de ontwikkeling van het voorstel van den heer *Isambert*, betrekkelijk de verantwoordelijkheid van de openbare ambtenaren.

— Men spreekt van een plan om een uitgestrekt gebouw of paleis in de nabijheid der Champs Élysées daar te stellen, dat bestemd zou wezen om te dienen voor tentoonstellingen om de vijf jaren van de voorwerpen der nationale nijverheid, voor de jaarlijksche tentoonstellingen van schilderijen enz., voor tentoonstellingen van planten en gewassen, en eindelijk voor de groote nationale feesten en concerten.

— De heer *Paul Delaroche* zal, naar men zegt, den heer *Schnetz*, als directeur der fransche Akademie van schoone kunsten te Rome, opvolgen.

— Reeds is gemeld dat de kolonel *Youssouf*, een Arabier die reeds lang getrouw onder onze vanen gediend heeft, in het huwelijk zou treden met eene nicht van den generaal *Guilleminot*; thans meldt men, dat de kolonel *Youssouf*, bij gelegenheid van zijn huwelijk, de christelijke godsdienst zal omhelzen, en na zijn huwelijk tot marechal de camp en militaire kommandant van de stad Oran zal benoemd worden.

— Het dagblad *l'Algérie* meldt aangaande *Abd-el-Kader* het volgende: »*Abd-el-Kader*, wiens naam alléén de onderafdeeling van Tlemcen, steeds waakzaam en het keizerrijk van Marocco, in onrust houdt, heeft zich tot dus ver nog stil gehouden. Altijd behendiglijk de hoop in het hart zijner aanhangers onderhoudende, en vrees in 't gemoed van hen zaaijende die hem afvallig zijn geworden, laat hij in alle rigtingen meer of minder ware tijdingen verbreiden, die de ligtgeloovigen als stellige daadzaken aannemen. Zoo kondigt hij zijnen terugkeer aan in Algerie, aan het hoofd van een ontelbaar leger, uit manschappen bestaande die nimmer overwonnen zijn geworden. Mogelijk doet hij nog wel eene poging om in Algerie terug te keeren, maar veel behoeft men daarvoor niet te vreezen; men heeft integendeel meer te duchten dat de eerzuchtige Emir regeringloosheid en wanorde in het rijk van Marokko zaaije en dat hij zich van een troon meester make, welken de zwakke *Abd-el-Rhaman* welligt niet zou kunnen verdedigen."

— Volgens berigten uit Madrid tot den 9den Februarij vleide men zich daar met eene spoedige herstelling van de vriendschappelijke betrekkingen met het hof van Rome en met het sluiten van een concordaat. De minister van finantien, de heer *Mon*, heeft in den senaat de aanstaande teruggaven van alle nog onverkochte geestelijke goederen aan de R. K. kerk aangekondigd, welke maatregel toch reeds in de onlangs te dezer zake aangenomen wetten lag opgesloten. Tot dien prijs zou de verzoening met Z. H. worden verkregen; maar aan den anderen kant zou dan ook de Paus den verkoop der reeds in andere handen overgegane geestelijke goederen bekrachtigen. Men berekent de waarde der reeds verkochte geestelijke goederen op 500 millioen Nederlandsche gulden en der nog te verkoopen en nu terug te geven goederen van dien aard op 75 millioen.

— De Spaansche post is ten gevolge van den ongunstigen staat der wegen niet aangekomen.

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 122,65; 3 pCt. 84,95; Spanje 38$^{3}/_{4}$; 3 pCt. 40$^{7}/_{8}$; Rom. L. 105.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 15den Februarij.

Men meldt van den Rijn, dat, aangezien de bisschop van Trier het voornemen heeft te kennen gegeven, eerlang ook de heilige speer en de heilige spijkers ten toon te stellen, de Nassausche regering tot het besluit gekomen is, om de bepalingen van den 18 en 27 Augustus 1815 en den 17 April 1828, betreffende het verbod van bedevaarten, toen met medewerking van het geestelijke gezag uitgevaardigd, weder in herinnering en werking te brengen.

— Aan de Wurtembergsche kamer is het budget van uitgaven en ontvangsten voor de jaren 1845 tot 1848 ter goedkeuring voorgelegd. Blijkens hetzelve, worden de gewone uitgaven gedurende die drie jaren gezamentlijk begroot op ruim 32 millioen, de buitengewone op ruim 9 millioen. De gewone uitgaven zullen door de gewone middelen gedekt worden. Tot dekking der buitengewone uitgaven zal men voor de som van ruim 7 millioen gelden opnemen.

— De koophandel in Venetie neemt jaarlijks toe, blijkens een staat daarvan publiek gemaakt. In 1836 zijn aldaar aangekomen 280 koopvaardijschepen, en 2969 kustvaarders, in 1842 reeds 416 schepen en 4093 kustvaarders, en in 1844, 560 schepen en 4219 kustvaarders; dus in het afgeloopen jaar 4779 vaartuigen aangekomen en 3881 vertrokken.

— Volgens het *Journal d'Odessa*, hebben zich sedert 1 Januarij groote massaas ijs op de Dnieper en op de reede van Odessa opgehoopt, welke door de ingevallen koude zich hebben vastgezet en de scheepvaart op nieuw gestremd. Den 2den Januarij kwam de stoomboot *Chersonnes* van Konstantinopel voor Odessa aan, doch kon niet binnenloopen, noch zich met de stad in verbinding stellen, en vertrok derhalve naar Sewastopol.

ENGELAND.

LONDEN, den 15den Februarij.

Gisteren heeft zich het Lagerhuis in committé gevormd, om over de wegen en middelen te beraadslagen, en is door sir *R. Peel* een algemeen overzigt van den finantiëlen staat des Lands en de uitzigten voor de naaste toekomst gegeven. Het liet zich vooruitzien, zeide hij, dat het surplus, bij den afloop van het den 5 April 1846 eindigend jaar, niet minder dan 2,543,000 ponden sterling bedragen zou, mits het bedrag der met April aanstaande betaalbare belasting op de inkomsten en dat der oorlogsschatting van China onder de ontvangsten begrepen wierd, terwijl anders de uitgaven de inkomsten aanmerkelijk te boven zouden gaan. Daarna betoogde hij het regt der Regering om meerdere sommen voor de openbare dienst aan te vragen, en nam deze gelegenheid waar om te doen opmerken hoe, niettegenstaande de groote uitgaven, door de Koningin, tot waardige ontvangst van drie gekroonde Hoofden gedaan, en in weerwil van den aanwas harer Familie, niet een enkele schelling was gevraagd om in die buitengewone uitgaven te gemoet te komen, naardien alles gevonden was door de bezuinigingen, welke H. M. in het beheer harer eigen gelden had ingevoerd.

Vervolgens wees de Minister de onmogelijkheid der vermindering van het leger aan. Engeland heeft niet minder dan vijf en veertig kolonien te beschermen, en het geheel bedrag zijner landmagt is,

buiten de drie regementen der garde, slechts zesduizend man kavallerie en twee en negentigduizend vijfhonderd man infanterie. Het getal der manschappen voor de zeemagt moest onvermijdelijk eene vermeerdering van vierduizend man, boven het op de begrooting van het vorige jaar gebragte, ondergaan; zulks vorderde de toeneming van het getal der volkplantingen en de bescherming van den handel. De kosten van genoemde vermeerdering zouden eene verhoogde uitgave van 184,000 ponden sterling vereischen, terwijl eene uitbreiding der zeemagt met acht of tien linieschepen, voor een rijk als Engeland, wel niet in staat zou zijn de ijverzucht van andere Mogendheden te verwekken. Bovendien zou hij een crediet van 187,000 ponden sterling, tot het doen aanbouwen van stoomschepen, vragen, en alles wat de uitgaven voor dit departement betreft eene gezamentlijke vermeerdering van één millioen vorderen. Alsdan zou het geheel der uitgaven nagenoeg 49,690,000 ponden beloopen, en dit, ook zonder de voortduring der incometax, nog uit de inkomsten kunnen gevonden worden, maar hij meende dat nu de tijd gekomen was om eene groote proef ten opzigte eener wel beradene vermindering van belastingen te nemen.

Met dit doel werd voorgeslagen, genoemde belasting op de inkomsten nog gedurende drie jaren in kracht te laten; stemde het Huis hierin toe, dan zouden de inkomsten over 1846, zonder de schatting van China daaronder te begrijpen, 53,100,000 ponden bedragen, en alzoo, na aftrek der genoemde uitgaven, een surplus van 3,409,000 ponden in de schatkist overblijven. De vraag was dan nu, hoedanig deze som het voordeeligst tot vermindering van belastingen kon worden aangewend. De proef, welke hij tot dat einde wilde voorslaan, moest een groot oogenblikkelijk verlies van inkomsten ten gevolge hebben, en kon dus alleen genomen worden in de hoop, dat zij den grondslag leggen zou tot eene algemeene welvaart van den handel, en dat de daaruit ontspruitende voordeelen het ledig van lieverlede weder zouden aanvullen.

Die vermindering van lasten zou plaats hebben:

1°. voor een bedrag van L. st. 1,300,000 ten aanzien der regten op de suiker. De bedoeling is, om de inkomende regten op de ruwe of slechts gedeeltelijk geraffineerde suiker uit de Britsche kolonien en in verband daarmede ook op zulke suikers uit vreemde bezittingen, waar de arbeid op de suiker-plantaadjes niet door slavenhanden geschiedt, op nieuw aanmerkelijk te verminderen. De vrucht dier vermindering zou zijn, dat de verbruiker in Engeland voor ieder Engelsch pond suiker $1^{1}/_{2}$ pence (omstreeks $7^{1}/_{2}$ cents Nederlandsch) minder zou betalen, dan thans het geval is;

2°. voor een bedrag van L. st. 118,000 door de afschaffing van alle op het Britsche toltarief nog overgeblevene regten van uitvoer. Het eenige artikel van aanbelang, dat hierbij in aanmerking komt, zijn de steenkolen. Sir *Robert Peel* heeft bij zijne herziening van het toltarief in 1842 zelf op de Britsche steenkolen een uitgaand regt gelegd, vooral ook met het doel, om de Britsche fabrijken eene gelegenheid te meer tot mededinging met vreemden te kunnen geven. Die belasting schijnt echter niet aan het doel te hebben beantwoord, en de minister stelt dus thans hare afschaffing in het belang der steenkolenmijnen voor;

3°. voor een bedrag van L. st. 320,000 door de afschaffing van regten van invoer op 430 artikelen of belaste waren, die op het tegenwoordig toltarief voorkomen. Dat toltarief bestaat in 't geheel uit 813 artikelen. De afschaffing van regten wordt thans voorgesteld voor alle zoodanige waren, die toch een betrekkelijk gering bedrag opleveren, of ook voor zoodanige grondstoffen voor fabrijken, welker ontlasting wenschelijk is. Het is dus eensdeels vereenvoudiging, anderdeels de bevordering van den bloei van handel en nijverheid, die hier beoogd wordt. De voornaamste geheel te ontlasten waren zijn: ruwe zijde, hennep en vlas, garens, met uitzondering van wollen garens; hout voor meubelmakers; dierlijke en plantaardige oliën; ertsen, met uitzondering van kopererts; ijzer en zink op den eersten trap van bewerking; houten duigen voor kuipers, enz.;

4°. voor een bedrag van L. st. 680,000 door de afschaffing van het nog bestaande regt van 5/16 penny op het pond ruwe katoen; eene belasting, die in verband met de overgroote uitbreiding der katoenfabrijken van belang is;

5°. voor een bedrag van L. st. 300,000 door de afschaffing der belasting op openbare verkoopen;

en 6°. voor een bedrag van L. st. 642,000 door de afschaffing van den thans bestaanden accijns op binnen 's lands vervaardigd glas. De minister gaf de hoop te kennen, dat door dezen maatregel te gemoet zou worden gekomen aan degenen, die eene afschaffing van de belasting op de vensters hoogst wenschelijk keuren.

Aan het slot zijner rede gaf de minister te kennen, dat het eene stoutmoedige proefneming was, die hij thans aan het parlement voorstelde. Zijn plan berustte toch vooral ook daarop, dat door de voorgedragene wijziging in het belastingstelsel zoodanig eene hoogere vlugt aan den Britschen handel en nijverheid zou worden gegeven, dat na den afloop van het nieuwe driejarige tijdperk, de *income-tax* voor altijd zou kunnen worden afgeschaft.

Uit hetgeen vervolgens in het lagerhuis verhandeld is, bleek, dat vele leden de gedane voordragt toejuichten, ofschoon blijkbaar sommigen eene verzachting in de heffing der drukkende belasting op de inkomsten hadden gewenscht en verwacht. Op Maandag den 17den zouden reeds, op aandrang des ministers, de beraadslagingen over de voortduring van de *income-tax* een aanvang nemen.

— Uit een naauwkeurigen staat blijkt, dat de engelsche marine thans honderd en zeven stoomvaartuigen, te zamen van ruim 20,000 paardenkrachten, telt.

— Z. M. de koning der Franschen heeft een' beroemden schilder herwaarts gezonden, om de portretten te maken der leden van het gemeentebestuur dezer hoofdstad, welke, tijdens Zr. Ms. verblijf alhier, Hoogstdenzelven het bekende merkwaardige adres van gelukwensching hebben aangeboden. De koning heeft het plan der schilderij, waarop het aanbieden van dat adres zal worden afgemaald, zelf gemaakt, en gelast, dat daarvan twee gelijke stukken vervaardigd zullen worden, het eene voor het paleis te Versailles, het andere om, als een geschenk van Z. M., in de vergaderzaal van het gemeentebestuur dezer hoofdstad geplaatst te worden.

— Volgens berigten uit New-York tot den 31sten Januarij, heeft het huis der vertegenwoordigers den 25sten, met 120 tegen 98 stemmen, een der bij die vergadering aanhangige voorstellen tot inlijving van Texas (dat van den heer *Brown*) bepaaldelijk *aangenomen*. Dit voorstel verschilt in zoo ver van het vroeger door den president *Tyler* over deze aangelegenheden gesloten verdrag, dat Texas met zijne eigene schuld bezwaard zou blijven, en deze schuld alzoo niet met die van het bondgenootschap zou worden vereenigd. De vraag blijft alleen over, of ook de senaat zich met het genomen, zeer zeker hoogst gewigtige besluit zal vereenigen. Berigten van Engelschen oorsprong opperen daaromtrent nog twijfelingen, doch aan diezelfde zijde had men zich ook gevleid, dat de vertegenwoordigers het over dit punt niets eens zouden kunnen worden.

— Regtstreeksche berigten uit Vera-Cruz van den 2den Januarij stellen den afgezetten president der republiek Mexico, generaal *Santa Anna*, voor, als met het geringe overschot zijner troepen voor de hem vervolgende benden van de nieuwe bewindhebbers dier republiek vlugtende. Te Nieuw-Orleans is reeds het gerucht in omloop geweest, dat *Santa Anna*, na een scherp gevecht, door zijne vervolgers gevangen was genomen. De verwarring, die in de republiek Mexico heerscht, wordt geacht, de plannen der Noord-Amerikanen tot inlijving van Texas zeer te begunstigen.

— Gisteren waren de 3 pCt. gec. $99^{3}/_{8}$; Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. 63; 4 pCt. $98^{3}/_{4}$; 5 pCt. $99^{1}/_{4}$; Spanje 5 pCt. 28; 3 pCt. $41^{1}/_{8}$ à $^{1}/_{4}$; Portugal 58; Braz. 88; Mexico $35^{7}/_{8}$.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 19den Februarij.

Mogten wij in ons vorig nommer van 2. dezer, de aandacht van onze lezers inroepen op de *loterij zonder nieten*, welke op den 17. dezer alhier ten behoeve van het fonds der *Maatschappij tot leniging en opbeuring der behoeftigen door het verschaffen van werk*, zoude worden gehouden, zoo is het ons thans hoogst aangenaam te mogen aankondigen, dat de tenstoonstelling der daarvoor ontvangene voorwerpen, inderdaad aller verwachting in vergelijking van vroegere jaren, heeft overtroffen. De Dames Directrices der bedoelde loterij mogten toch, boven en behalve het kostbare kanapé-kussen van *Hare Majesteit Mevrouw de Koningin, Beschermvrouwe* (hetwelk bij de loting aan den Heer *du Clos*, te Parijs, ten deel viel), hare edele pogingen krachtdadig door vele harer geëerde Stadgenoten ondersteund zien, ten gevolge waarvan dan ook vele voorwerpen bij Haar Ed. ten geschenke werden ontvangen, welke inderdaad in ruime mate, zoo uithoofde der fraaije, als veel tijds vereischende bewerking, getuigden, dat meer en meer het hooge nut der bedoelde Maatschappij door een ieder op deszelfs waren prijs gesteld wordt; het bewijs hiervoor wordt o. a. ook weder gevonden in het eerstdaags uitkomend Programma van het op den 26. dezer te geven Concert, ten voordeele van het opgemeld Maatschappelijk fonds, hetwelk zich thans, ten gevolge harer krachtige werking met zoo groote uitgaven voor arbeidsloonen en aankoop van grondstoffen te dezer Stede, belast ziet. Zoo wij vernemen vleit men zich dat op gemeld Concert, ten gevolge der goedgunstige

medewerking van vele aanzienlijke Dames en Heeren te dezer stede, zoowel *Vocaal* als *Instrumentaal*, zeer luisterrijk zal zijn, zoodat men dan ook geenzins twijfelt of hetzelve zal zoowel om die reden als om het weldadige doel met een ruim bezoek mogen vereerd worden.

— De *Staats-Courant* behelst heden het volgend besluit van den 17den Februarij 1845, betreffende de uitloting van schuldbekentenissen, rentende $4^1/_2$ ten honderd, ten laste van het voormalige Amortisatie-Syndicaat.

WIJ WILLEM II, ENZ.

Willende de vereischte beschikkingen maken, omtrent de toepassing van de wet van den 25sten Junij 1844 (*Staatsblad* n°. 28) op de nog aanwezige schuldbekentenissen van het Amortisatie-Syndicaat, rentende *vier en een half* ten honderd, en de aflossing van een gedeelte derzelve vaststellen;

Op de voordragt van Onzen Minister van Finantiën, van den 17den Februarij 1845, n°. 94/137 geheim,

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De nog overige schuldbekentenissen ten laste van het voormalig Amortisatie-Syndicaat, rentende $4^1/_2$ per cent, zullen worden verdeeld, zoo na mogelijk, in reeksen van twee honderd stuks, zoodanig dat in elke reeks vervat is een kapitaal van *tweemaal honderd duizend gulden* der niet reeds volgens opgenoemde wet verwisselde of op eenige andere wijze ingetrokken schuldbekentenissen.

De laatste reeks zal bevatten het overschietend getal nommers, niet door 200 deelbaar.

Art. 2. Elke der reeksen door een volgnommer zijnde aangewezen, zal eene eerste loting daarover plaats hebben voor een kapitaal van uiterlijk *acht millioen gulden*, op Vrijdag den 21sten Februarij 1845, des morgens ten 11 ure, aan het locaal van het Ministerie van Finantiën in *'s Gravenhage*, ten overstaan van leden van de Algemeene Rekenkamer. Van den uitslag der loting zal onmiddellijk in de *Staats-Courant* bekendmaking geschieden.

Art. 3. De schuldbekentenissen, waarvan de nommers behooren tot de reeksen, welke bij de voormelde loting zullen worden uitgetrokken, zijn aflosbaar in geld den 15den Maart eerstkomende, en zal na dien dag geene verdere rente op dezelve worden voldaan.

Art. 4. De houders der uitgelote schuldbekentenissen kunnen dezelve, vergezeld van al de onverschenen coupons, waarvan de eerste vervalt den 1sten April 1845, ter aflossing aanbieden bij den Agent van het Ministerie van Finantiën te *Amsterdam*, op den dag voor de aflossing bepaald en vervolgens; zullende het kapitaal met vijf en een halve maand rente aan hen worden voldaan bij assignatie op de Nederlandsche Bank.

Art. 5. Aan de houders van uitgelote schuldbekentenissen, welke zulks verlangen, wordt gelegenheid gegeven, om die, des verkiezende, onmiddellijk na de bekendmaking wegens den uitslag der loting, ook voor den bepaalden aflossings-dag, aan te bieden, ten einde alsdan dadelijk de aflossing te ontvangen, met genot van renten tot en met den dag voorafgaande aan de aanbieding.

— Van regeringswege zijn verscheidene wijzigingen voorgesteld in de bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal aanhangige ontwerpen van wet tot uitvoering van art. 6 der Grondwet betreffende het stem- en kiesregt. — Onder anderen is in het ontwerp van wet omtrent de uitoefening van het stemregt in de steden eene verandering voorgedragen, waarbij bepaald wordt, dat de verkiezing van leden der Provinciale Staten voor den stedelijken stand zal geschieden door daartoe afzonderlijk benoemde kiezers. Art. 41 en 42 van dat ontwerp behelzen hieromtrent de volgende bepalingen:

» De leden van het kiescollegie, ter benoeming van leden voor de Provinciale Staten, worden benoemd door de in art. 1 tot 20 vermelde stemgeregtigden. Voor de steden van eene bevolking van vijf duizend zielen of daarboven, worden op de in art. 11 tot 13 vermelde lijsten van degenen, die bevoegd zijn tot het kiezerschap, aan het slot ook vermeld de namen der leden van het stedelijk bestuur, die de vereischten bezitten, om tot het kiezerschap te worden benoemd, met uitdrukkelijke bijvoeging, dat zij *niet* benoembaar zijn tot kiezers ter benoeming van leden van den stedelijken raad, maar alleenlijk tot kiezers ter benoeming van leden van de Provinciale Staten.

» De bepalingen, vervat in art. 21 tot 23, 26 en 38, zijn van toepassing op de kiezerscollegien, ter benoeming van leden der Provinciale Staten voor den stedelijken stand. Echter mogen ook, in steden van eene bevolking van vijf duizend zielen en daarboven, leden van het stedelijk bestuur leden van die kiezerscollegien zijn. »

— Eergisteren en gisteren hebben de afdeelingen der kamer zich bezig gehouden met het onderzoek van het bij haar aanhangige voorstel tot herziening der Grondwet.

De centrale afdeeling heeft zich bezig gehouden met de voordragten van wet wegens de geneeskunde en nopens de aanvulling der staatsmiddelen over 1844 en 1845.

— De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* meldt dat Z. M. ook thans het aan Hoogstdeszelfs paleis grenzend huis van den heer *Patijn* heeft aangekocht.

— Naar men verneemt, heeft het Z. M. den Koning behaagd aan het hervormd kerkbestuur der stad Tilburg eene subsidie uit 's Rijks kas van *f* 6500, toe te staan, en zulks tot de gedeeltelijke bestrijding der kosten, benoodigd voor den aankoop eener convenabele pastorij voor die gemeente, aan welke zij tot heden behoefte gehad heeft.

— Laatstleden zaturdag heeft het genootschap voor landbouw en kruidkunde te Utrecht deszelfs jaarlijksche algemeene vergadering gehouden. De voorzitter, professor *C. A. Bergsma*, opende dezelve met een verslag van den staat des genootschaps en de verrigtingen gedurende het afgeloopen jaar, waarna Z. E. H. G. de medailles uitreikte aan hen, wier ter mededinging ingezondene planten, enz., volgens het proces-verbaal der commissie van beoordeeling, deze onderscheiding waardig waren geoordeeld.

— Het *Dagblad van 's Gravenhage* behelst het volgende:

» De grootsche schilderij van *Bartholomeus van der Helst*, die, eene poos geleden, toevallig alhier werd ontdekt en door onzen geachten stadgenoot, den kunstschilder *van Schendel* opgemaakt, en in zijn atelier ten toon gesteld, ter bewondering van alle ware kunstschatters, is aldaar ook door Z. M. onzen Koning bezigtigd en ll. zaturdag voor Hoogstdeszelfs rijke galerij aangekocht. Reeds hebben de dagbladen van deze overschoone penseelschepping uitvoerig gewag gemaakt, doch, wie haar in de koninklijke schilderijverzameling zal beschouwen, moge den heer *van Schendel* hulde brengen; deels voor de kundige herstelling van het oude, heerlijke schilderstuk, deels voor de zorg, waarmede hij het eene zoo schitterende bewaarplaats in het Vaderland heeft bezorgd, deels en vooral daarvoor, dat hij door eene hoogstbillijke prijswaardering onzen kunstbeschermenden Koning, die zoo veel schatten aan het schildergenie ten offer brengt, de aankoop van dit voortreffelijk tafereel vergemakkelijkt, en alzoo den *van der Helst* eene blijvende rust in het Vaderland verschaft heeft, veeleer dan den grooten meester naar de naijverige naburen te doen afreizen."

— Uit Arnhem schrijft men van den 12den:

» Niettegenstaande de Rijn weder met ijs en de heuvelen met sneeuw bedekt zijn, houdt men zich hier ijverig onledig met toebereidselen voor het schoone jaarsaizoen te maken, ten einde de langs den tot Arnhem toe bruikbaren spoorweg stroomende volksmenigte gelegenheid te geven zich in Arnhems omstreken behoorlijk te ontspannen. Behalve het aanzienlijk verruimde en smaakvol ingerigte *Zwijnshoofd*, zal het logement *de Zon*, buiten de Rijnbarrière eene belangrijke vergrooting ondergaan, terwijl er even buiten de stad, vlak tegenover de zoogenaamde tent, op een der schilderachtigste punten van deze streek, een geheel *nieuw* uitgestrekt logement in aanbouw is, dat op eene groote schaal, in den smaak als in de beste badplaatsen, zal worden ingerigt.

Intusschen verrijst met niet weinig praal het ververschingshôtel op het stations-plein, dat het voordeel zal hebben van onmiddellijk te grenzen aan de plaats waar de spoortreinen te Arnhem aankomen en afrijden, zoo dat men niet, gelijk elders, zich op eenige minuten gaans afstands van *le point de départ* zal verwijderd bevinden. Verbeidt dit gunstig gelegen lokaal, bij goede ordelijke inrigting en bediening, gewis een talrijk en aanhoudend bezoek, de nieuwe inrigting, die de *Rheeberg* zal ontvangen, mag gewis onder de voor Arnhems *fashionable kringen* meest welkome verbeteringen geteld worden; dit heerlijk liggende lokaal is toch de eigendom geworden van eenige notabelen hier ter stede, met bepaald doel, om tot een *Societeitslokaal* te worden ingerigt, waar de leden zich met hunne huisgenooten en vrienden van bezigheden kunnen verpoozen. Daar er nu onder den klokslag der stad niets van gelijken aard bestaat, zal voorzeker dit *Lustoord* in het schoone jaargetijde van bezoekers wemelen, en het een en ander strekken tot opluistering van Gelderlands hoofdstad."

— In een schrijven uit Hannover leest men:

» Het plan om zich met Holland te verstaan, nopens een ijzeren spoorweg van Arnhem over Dieren en Zutphen, van daar over den IJssel naar Deventer, van Deventer op Raalte; een tweeden weg van Kampen op Zwolle, en van daar mede naar Raalte; vervolgens van laatsgenoemde plaats op Almelo, Ootmarsum tot aan de (Hannoversche) grenzen, is niet alleen voor de nabij den ijzeren weg gelegen provincien, maar voor ons Koningrijk, ja voor geheel Duitschland van gewigt. Men kan zich bezwaarlijk voorstellen, welke voordeelen zoodanig ontwerp zal aanbieden. De hoofdzaak is de naauwe verbindtenis van Holland en Duitschland. Het Hollandsche volk is van Duitschen oorsprong, en waarlijk niet het minste van den Duitschen stam.

De Hollander leest en verstaat onze taal, evenzeer als wij de zijne. Niets belet ons met een' Hollander te spreken: hij Hollandsch, wij Duitsch. De hereeniging met hem is eene zuivere verovering der nationaliteit. Onze dagbladen mogen naar Belgen en Vlamingers wenschen, en op de Hollanders schimpen; zij willen den rok, niet het hemd, waarin bovendien de ultramontaansche strekking in Duitschland, die in het Catholijke België het beloofde land meent te aanschouwen, voorzeker meer de hand heeft, dan men wel zoo oppervlakkig zou denken. Naauwe verbinding met Holland geeft ons ook dadelijk eene kracht ter zee, waarop wij voor onze even in de geboorte zijnde zeemagt ondersteuning kunnen vinden. Voor onze regering is nu het oogenblik tot handelen gekomen. Wil men thans Holland, dat ons de hand biedt, terugwijzen, dan verzuimen wij eene gelegenheid voor de ontwikkeling van ons land, welke welligt niet terugkomt.»

— Volgens de jongst ontvangen berigten van de rivieren, was het ijs op den IJssel den 17den nog steeds vast. Te Westervoort was de passage voor rijtuigen door den lagen waterstand gestremd, terwijl de voetgangers genoegzaam over den bodem der rivier liepen. Te Nijmegen was den 16den weinig drijfijs; te Bommel had het zich tusschen den 14den en 15den gezet. Te Arnhem was het ijs steeds vast, hetgeen den 17den ook nog te Krimpen, Gorinchem en Dordrecht het geval was.

— In de *Gorinchemsche Couront* van heden leest men:

»Sedert het ijs zich in de rivier de Merwede andermaal heeft vastgezet, is de vorst niet zoo sterk geweest, om een overpad te kunnen maken. Zulks heeft ten gevolge gehad, dat de veerlieden aan het veer tusschen Gorinchen en Sleeuwijk ondernomen hebben, om een slob in het ijs te maken en de overvaart weder te openen, een arbeid, die met de uiterste inspanning is gelukt en vroeger nooit is ondernomen. Daardoor is de gelegenheid geopend om zonder buitengewone kosten met de vaartuigen de overtogt der rivier te doen, die anders, hoewel niet geheel onmogelijk, langwijlig, gevaarlijk en kostbaar zou zijn gebleven.

In een der Hamburgsche dagbladen kondigt zekere heer *Rob. M. Sloman*, scheepsreeder aldaar, aan, dat hij voornemens is, in den aanstaanden zomer, met een zijner groote fregatten, vergezeld van een aantal passagiers, eene reis om de wereld te doen maken, en de volgende steden en landen aan te doen, als Lissabon, Madera, Teneriffe, de Kaapverdische-Eilanden, Rio-Janeiro, Rio de la Plata, Falklands-Eilanden; Valparaiso en alle tusschenhavens op de westkust van Amerika tot Guayaquil (Quito), de Marquesas-, Vriendschaps-Eilanden (Otaheite) en andere groepen van eilanden der Stille Zuidzee, China (Tehusan, Hongkong, Canton, Macao en Whampoa), Manilla, Singapore, Ceylon, Isle-de-France of Madagascar, Kaap de Goede Hoop, St. Helena, Ascension, de Azoren en terug naar Hamburg. Het schip zal volstrekt aan geene handels-speculatie dienstbaar worden gemaakt, maar bij de geheele uitrusting, de plaatsverdeeling, de bepaling van het verblijven in de landen en steden, die aangedaan zullen worden, de duur der geheele reis, zal slechts op de veiligheid, het gemak en het onderhoud der reizigers gelet worden. Een fraai schip, een ervaren kapitein en uitgezochte matrozen, een gepromoveerde arts, bieden den deelnemers aan deze expeditie de beste waarborgen voor eene aangename en voorspoedige reis, terwijl de kosten zeer matig gesteld zijn.

Sedert de oprigting der Jesuiten-orde in 1541 door *Sint Ignatius de Loijola*, een Spaansch edelman, heeft die orde tot aan derzelver afschaffing in 1773 door paus *Clemens XIV*. achttien generalen gehad, en na derzelver herstelling in 1799 nog vijf, dus in het geheel 23 opperhoofden. Pater *Roothaan*, die thans het bestuur in handen heeft en Amsterdammer van geboorte is, werd in 1829 benoemd. Van de 23 generalen waren er 11 Italianen, 4 Spanjaards, 3 Duitschers, 2 Polen, 2 Belgen en 1 Hollander. Tot heden is geen Franschman tot Opperbevelhebber dier orde gekozen. Op het oogenblik van hunne vernietiging in 1773 telde die orde 24 gestichten, (*maisons professes*) 669 Collegien, 61 noviciats, 176 seminarien, 335 residentien en 273 missien. Hun getal bestond uit 22,819 leden, van welke 11,413 priesters waren.

De ondergeteekenden, uitgemaakt hebbende de commissie tot de *verloting* ten behoeve van het fonds der *Maatschappij tot leniging en opbeuring der behoeftigen door het verschaffen van werk, gevestigd alhier*, achten het zich ten pligt en tot een bijzonder genoegen bij dezen aan hare geëerde Stadgenooten, en vooral aan de Dames, haren welmeenenden dank te betuigen voor de zoo aanzienlijke bijdragen door hun Ed. tot dat einde aangemaakt en ten geschenke gegeven, zoomede voor de ruime deelname aan opgemelde Weldadige loterij zelve; ten gevolge van welk een en ander zij zich wederom in staat mogten zien om eene aanmerkelijke som tot stijving van het Maatschappelijk fonds aan het Bestuur te kunnen ter hand stellen.

BREDA 20 Februarij 1945.

PELS RIJKEN, geb. BARONNESSE VAN HEECKEREN.

DE GREZ; geb. DE ROY

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (18 *Februarij*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $63^{11}/_{16}$; 3 pCt. $77^{11}/_{16}$; dito op resc. $78^{1}/_{8}$; 5 pCt. $99^{3}/_{4}$; 4 pCt. $98^{13}/_{16}$; dito Bewijzen $98^{11}/_{16}$; O. Ind. Leening 4 pCt. $98^{3}/_{4}$; Amort.-Syndic. $4^{1}/_{2}$ pCt. 100; Id. $3^{1}/_{2}$ pCt. $91^{3}/_{8}$; Handelm. $147^{5}/_{8}$; Aand. Rijn Spoorw. $110^{1}/_{2}$; Id. Holl. Spoorw. $120^{1}/_{2}$; Belgie $2^{1}/_{2}$ pCt. 58; Spanje $24^{5}/_{8}$; Onbep. St. $23^{3}/_{16}$; 3 pCt. $42^{5}/_{16}$; Coupons Ardoins $26^{3}/_{8}$; Passive $6^{7}/_{8}$; Portug. 3 pCt. te L. $59^{1}/_{4}$; Rusland $108^{1}/_{2}$; Id. 1831 en 1833 $99^{7}/_{8}$; 4 pCt. bij *Hope* 92; Id. bij *Stiegl.* $90^{7}/_{8}$; Certif. van Assign. 6 pCt. $76^{1}/_{4}$; Polen Certif. 4 pCt. $87^{1}/_{4}$; Amerika Bankactien $7^{1}/_{16}$.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.